

Slive in češplje

Sliva naj poleg jablane in češnje ne manjka na slehernem sadnem vrtu. Ima toliko zdravilnih in uporabnih lastnosti, da moramo tej sadni vrsti na še tako majhnem kotičku rodovitne zemlje poiskati svoj prostor.

Celoten članek:
<http://zelenisvet.com/slive-cesplje>

Slive ugodno vplivajo na krepitev živčevja in se zelo priporočajo ljudem, ki so miselno obremenjeni. Plodovi vsebujejo veliko vitaminov in mineralov ter nizko kalorično vrednost. Slive delujejo odvajalno. Plodove uživamo sveže ali jih uporabimo za predelavo v kompote, marmelade, džeme, žganjekuho, del pridelka tudi posušimo in si pripravimo zalogo suhih sliv za zimo.

Opraševanje sliv

Sorte sliv so lahko samoneoplodne in samooplodne, kot tudi delno samooplodne. Pri samoneoplodnih moramo posaditi tudi primerno sorto za oprašitev. Za prenos peloda poskrbijo čebele. Slive cvetijo v zgodnji pomladi in so na izpostavljenih legah dovzetne za pozebo.

Rodni les slive

Slive lahko rodijo na dolgih rodnih šibah, krajših rodnih šibicah, majskih kiticah, rozetah in rodnih brstikah. Kateri tip rodnega lesa se formira je odvisno od izvora sorte.

Rez sliv

Glavno rez opravimo spomladi. Veje izrezujemo z odvajanjem na položnejše poganjke in redčimo pregosto krošnjo. Obvezna je tudi poletna rez, kjer krajšamo poganjke na 20 cm in odstranjujemo bohotivke ali divjake, ki ne tvorijo rodnih brstov. Poganjke, na katerih želimo vzpodbuditi rodnost privezujemo v vodoravni položaj. Krošnja pri slivah mora biti dovolj osvetljena in zračna. Pokončni poganjki pri slivi pred rezjo. Pokončni poganjki so porezani do osnove. Drevo slive pred rezjo Drevo slive po rezi

Podlage za cepljenje sliv

Slive cepimo na vegetativno podlago mirobalana 29 C, ki nekoliko zmanjša bujnost, drevesa pa so bolj izenačena v rasti, kot pri sejancu mirobalane. Drevesa pustimo rasti do višine 4 do 5 metrov. Razdalja med drevesi naj znaša 3 do 4 metre.

Razdalje sajenja so odvisne tudi od gojitvene oblike, kvalitete zemlje, prehranjenosti drevesa in bujnosti rasti posamezne sorte.

Šibka do srednje bujna vegetativna podlaga za cepljenje sliv se imenuje St. Julien. Drevje zgodaj zarodi in je primerna podlaga za bolj težko zemljo in manjše vrtove.

Gojitvene oblike sliv

Slive na vrtu navadno oblikujemo v piramidno krošnjo, vretenast grm ali ploščato gojitveno obliko palmeto.

Gojitveno obliko slive prilagajamo načinu rasti, ki je sortna lastnost. Sorte z izrazito pokončno rastjo oblikujemo v piramidno obliko, kjer imamo spodaj širše in zgoraj ožje ogrodne veje, sorte z bolj položno rastjo lahko vzgajamo v vreteno ali palmeto. Pri slivah poznamo tudi sorte stebričaste rasti, ki so primerne za manjše površine.

Redčenje plodov sliv

Plodove sliv redčimo po končanem junijskem naravnem trebljenju. Ukrep je potreben predvsem pri japonskih sortah in sortah z obilno rodnostjo. Pustimo en plodič na pet centimetrov.

Gnojenje slive

Če smo slivo pognojili založno ob sajenju, je v prvih letih ni potrebno gnojiti z fosforjem in kalijem.

Podobno kot pri ostalih sadnih drevesih dodajamo dušik (Kan) v treh obrokih, prvič pred cvetenjem, nato po cvetenju in še v času trebljenja plodičev v juniju. Kasneje v vegetacijski dobi dušika ne dodajamo več. Dodamo dve do tri pesti v območju razraščanja na tla projecirane krošnje.

Starejša drevesa gnojimo v naslednjih letih s kombiniranimi sadjarskimi (NPK) gnojili po celotni površini zemlje, kjer se krošnja razrašča.

Klimatske in talne zahteve slive

Slive domačega porekla so bolj priporočljive za naše podnebne razmere, kot sorte in križanci iz azijskih predelov. Zelo nizke temperature lahko pri občutljivih sortah povzročajo pokanje debla, ko se po drevesu proti koncu zime že pretakajo sokovi, zato je beljenje debel priporočljiv ukrep.

Najbolj odporne sorte zdržijo v zimskem času tudi do $-30\text{ }^{\circ}\text{C}$, v povprečju pa zdržijo od $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$ do $-25\text{ }^{\circ}\text{C}$ in tudi manj. Ko se začne vegetacijsko obdobje so nevarne že minimalne stopinje pod lediščem. Občutljivim sortam lahko v tem času pomrznejo cvetovi ali odpadajo komaj oplojeni plodiči.

Sliva ni primerna za kraje z izjemno veliko padavinami. V času suše pa jo moramo obvezno tudi zaliti. Prav tako ne prenaša visoke podtalnice.

Glede tipa tal je sliva dokaj prilagodljiva sadna vrsta. Sadimo jo v globoko in rodovitno ilovnato peščeno zemljo. Izberemo ji osvetljeno mesto in je ne sadimo v senčne lege.

Bolezni in škodljivci sliv

Najpogostejše glivične bolezni sliv so: cvetna monilija, rožičavost, rdeča listna pegavost in češpljeva rja. Te glivične bolezni omejimo z predpomladanskim škropljenjem z bakrovimi pripravki in jesenskim odstranjevanjem in sežiganjem odpadlega listja.

Cvetno monilijo zatiramo v času cvetenja z priporočenimi fungicidi, v kolikor je to potrebno. Nevarnejša je virusna bolezen šarka. Drevesa okužena z virusom šarka ne dajejo pridelka in slabijo v razvoju, hkrati pa prenašajo virus na zdrava drevesa. Okužena drevesa odstranimo iz vrtov in sadovnjakov in jih zažgemo. Preventivno sadimo sorte, ki so tolerantne ali odpornejše na šarko.

Od škodljivcev vsako leto plodove napada češpljev zavijač. Škodo v plodovih povzročajo gosenice omenjenega metulja. Pogovorno rečemo temu pojavu črvičnost.

Češpljev zavijač - smolikavost je posledica napada omenjenega škodljivca. Zelena slivova uš lahko popolnoma zavre poganjke v rasti. Mokasta slivova uš

Izjemno nevarne in tudi zelo agresivne so listne uši na slivi. Poznamo zeleno, rjavo in mokasto slivovo uš. Močan napad uši je nevaren pri mladih drevesih. V kolikor uši ne zatiramo lahko rast popolnoma ustavijo ali jo izmaličijo.

Tudi letni poganjki na starejših drevesih zakrniijo in se začnejo sušiti. Obenem pa uši izločajo izredno veliko medene rose (izločkov), na katere se kasneje naselijo glive sajavosti. Uši so tudi prenašalke virusov, zato jih je potrebno zatirati že v stadiju zimskih jajčec na deblu.

Obiranje in skladiščenje sliv

Slive obiramo v poletnem času, od julija do konca avgusta, medtem ko češplje obiramo kasneje po 20 avgustu. Plodove obiramo vedno s pecljem in pazimo, da ohranimo značilno voščeno prevleko imenovano poprh.

Za predelavo pomembna lastnost je ločevanje mesa od koščice. Glede na ločevanje mesa od koščice ločimo cepke, to so tiste sorte, pri katerih se meso popolnoma loči od koščice, polcepke so sorte, kjer se meso ne loči popolnoma od koščice in še kostenice ter polkostenice, kjer je meso popolnoma ali delno zraščeno z koščico.

Običajno jih obiramo, ko dobi kožica značilno barvo sorte ali po znanem času zorenja sorte.

Slive katere želimo sušiti, kot suho sadje pustimo nekoliko dlje časa na drevesu.

V kleti se obdržijo plodovi do 14 dni, v hladilniku jih hranimo do mesec dni. Čas skladiščenja je odvisen od sorte in danih pogojev skladiščenja.

Celoten članek:

<http://zelenisvet.com/slive-cesplje>

© Zeleni svet

➔ Delite nasvet tudi z vašimi prijatelji!